

LAHARI COMMUNIQUE

Volume : 30

Issue : 4

July 2018

Its Unique

Prosecution for perjury only when expedient

'Prosecution for perjury should be ordered only when it is considered expedient in the interest of justice', held the Supreme Court in one of its recent rulings.

Even when the offence of perjury has been committed, prosecution can be launched only if initiation of proceeding is in consistency with the parameters laid down by the apex Court in different judgments, the Court made clear in the last paragraph of the judgment. It said, "We are

of the considered view that initiation of proceedings in the present case was not consistent with the parameters laid down by this Court", to quash the Judgment and order of the Madhya Pradesh High Court. The High Court had authorized the Principal Registrar of the Court under Sec. 195(1)(b)(i) of the Code of Criminal Procedure to register a case against a respondent in an election petition.

The ruling of the apex Court quashing the judgment and order impugned before it came in the backdrop of the following facts. Chintamani Malaviya was elected from Ujjain constituency in the general election held to Lok Sabha. One of the opponents of the elected candidate, namely, Premchand Guddu, filed election petition in the High Court to annul the election of the successful candidate.

On the date fixed for appearance of the respondent in the election petition, the respondent, Malaviya did not appear either in person or through his lawyer. He was placed ex parte. After about five months from the first date of hearing of the petition, the respondent entered appearance and showed a reason for his non appearance on the first date. According to him, the election petition was served upon one of his employees when he was out of the town. This fact, averred the respondent, came to his knowledge couple of days

'Review powers and Appeal powers different'

"The scope of the appellate powers and the review powers are well defined. The power of review under Order 47 Rule 1 of the Code of Civil Procedure, 1908 is very limited and it may be exercised only if there is a mistake or an error apparent on the face of the record. The power of review is not to be confused with the appellate power. The review petition/application cannot be decided like a regular intra court appeal." The apex Court made these observations in an appeal recently in order set aside the order of review passed by a division bench of the Madras High Court which had allowed an intra Court appeal to dismiss a writ petition.

A writ petition was filed in the Madras High Court challenging certain land acquisition proceedings. A learned single Judge of the Court who dealt with the

30th year of publication

Limited estate of Hindu widow: Sec. 14(1) of HS Act not applicable

When a Hindu widow acquires limited right to immovable property by way of succession from her husband who had acquired limited interest thereto under compromise in a suit, Sec. 14(1) of the Hindu Succession Act has no application, ruled the Apex Court recently. The Court

further ruled that the case is covered by Sec. 14(2) of the Act.

The Court, in the absence of any material to show that the widow had acquired the property from her husband towards maintenance, declined to treat the property as her absolute property by applying the

▶▶4

Mishap while boarding de boarding train is 'untoward incident': SC

In one of its recent verdicts on the subject of payment of compensation under Railways Act, the apex Court ruled that death or injury in the course of boarding or de-boarding train is 'untoward incident'. In all such cases victims or legal heirs of victims are entitled to compensation, said the Court.

The ruling came in the face of opposition by Railways to pay compensation in the case. The Railways had taken a plea of negligence on the part of passenger, a plea covered by proviso to Sec. 124A of the Railways Act, 1989. Proviso to the Section absolves of the liability of the Railways to pay compensation in certain cases such as suicide or suicide attempt by passenger, passenger's criminal act, self inflicted injury, any act committed by passenger in a state of intoxication or insanity, etc.,

In the present case wife of certain Jagat Gope filed petition for compensation averring that her husband while travelling in train No.532 fell down due to rush in the compartment and died. She further averred that he had purchased ticket but it could not be recovered from his person. The Railways took a stand that Jagat Gope was not a passenger but was wandering near the railway track. The Tribunal dismissed the claim petition holding that it was not a case of 'untoward incident' but a case of 'run over'. The High Court however, in the appeal, set aside the order of the Tribunal based on the evidence of certain, Kailash Gope who claimed to have seen Jagat Gope purchasing rail ticket. Ksilash Gope was not cross examined before the Tribunal.

Felt aggrieved by the reversal of finding of the Tribunal by the High Court, the Union of India appealed to the Supreme Court. In the apex Court, the Railways brought many conflicting judgments on relevant points

▶▶2

▶▶4

▶▶3

Law Commission missed opportunity

The present Law Commission headed by Chairman J | B.S. Chauhan (Retd.) in taking a rather confusing stand on betting on sports events in India, missed an opportunity to recommend a complete legal framework to the issue. Betting on sports events particularly in the game of Cricket has become a menacing problem. The Law Commission was expected to suggest remedial measures to the menace. But the Commission in its 276th report chose to endorse the view of the Government of India when it said the existing "policy of the government (National Sports Development Code of India, 2011, etc.), the current socio-economic atmosphere in the country and the prevalent social and moral values do not encourage betting and gambling".

The Supreme Court had in July 2017 asked the Commission to examine the possibility of legalising betting in India. "After an in-depth study, we came to the conclusion that betting cannot be legalised in the country", said the Commission. It favoured complete ban on betting. It also recommended strict enforcement of ban. But in the very next breath the Commission's report says if ban cannot be enforced strictly, 'regulating them remains the only viable option'. The Commission noted that inability to enforce such ban leads to illegal gambling resulting in a boom in black-money generation and circulation. The Commission therefore, suggested regulating as the only alternative. But the Commission did not recommend any legal regime to regulate betting.

Betting on sports events as of now is an offence in India in almost all states. But the law relating to gaming in India is not

uniform. Each State is having its own Gambling Act to govern the field. These Acts do not recognize betting on the outcome of a sports event (such as cricket match) as a game of skill. These legislations treat it as offence, not as gaming-requiring skill. As a result the betting money does not come under tax net.

The Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry (FICCI), an apex business body in India in a report in 2013, estimated that the Government stands to earn about Rs.7,200 crore a year from taxes from gaming industry in India if the industry is regularized. The Government by delaying regularization, has been not only losing revenue but has kept open the field to antisocial and antinational elements to operate. These elements have gone to the extent of winning over players to influence results of matches.

There is nothing wrong in regularizing sports betting. It is one of the activities in the broad category of 'gaming'. Gaming, the apex Court has ruled, requires skill, therefore, is not gambling. In fact the Supreme Court appointed J | Lodha Committee too recommended regularizing cricket betting in order to prevent the instances of match-fixing. Government should act swiftly and cleans the field from undesirable elements. By regularizing betting the Government can regulate the activity in the manner it wants. The Law Commission in taking a confused stand missed an opportunity to provide for a legal framework to betting.

... 'untoward incident': SC

to the notice of the Court. It was pointed out there is conflict of views on the quantum of compensation to be awarded and conflicting views were pointed out on definition of passenger. While some High Courts stuck to the definition that any one found dead near railway track on railway precincts can be held to be a bonafide passenger for maintaining claim petition even in the absence of recovery of ticket from the body of the dead person, other Courts did not subscribe to this view. They took a contrary stand saying that recovery of ticket is must to hold him to be a bonafide passenger. Similarly, on the concept of self inflicted injury also conflicting views were pointed out. While some High Courts ruled that getting injured while attempting to get into or get out of moving train is self inflicted injury resulting in dismissal of claim petition, others extended benefit of compensation even to such passengers. Therefore, on hosts of issues, the apex Court was called upon to resolve conflicting stands.

- The Court decided to deal with the following issues, namely,
- whether the quantum of compensation should be as per the prescribed rate of compensation as on the date of application/incident or on the date of order awarding compensation,
 - whether principle of strict liability applies,
 - whether presence of a body near the railway track is enough to maintain a claim,
 - rate of interest

The first issue fell for court's consideration because in 1990 the Government framed Railway Accidents and Untoward Incidents (Compensation) Rules prescribing rate of compensation which were amended in January 2017.

Having examined Rath Monon case of 2001, Thazhathe Purayil Sarabi of 2009, Raman Iron foundry of 1996 and PRatap Narain Singh Deo of 1976, the Court concluded that "...compensation will be payable as applicable on the date of the accident with interest as may be considered reasonable from

time to time on the same pattern as in accident claim case".

On the question of applicability of rule of strict liability, the Court said, "...compensation is payable whether or not there has been wrongful act, neglect or fault on the part of the railway administration in the case of an accident or in the case of an untoward incident", only exception being where the case falls under one or the other provisions of Sec. 124A.

On the question whether railway is permitted to plead contributory negligence on the part of passenger, the Court pronounced, "...death or injury in the course of boarding or de-boarding a train will be 'untoward incident' entitling a victim to the compensation and will not falls under the proviso to Section 124A merely on the plea of negligence of the victim as a contributing factor".

On the next question of burden of proof when a body found on railway premises, the Court made clear, ".....mere presence of a body on the railway premises will not be conclusive to hold that injured or deceased was a bona fide passenger...". At the same time the Court made it clear that mere absence of recovery of ticket from dead body does not mean that claim for compensation is not maintainable. Initial burden on this aspect of the matter will always be on the claimant which gets shifted to Railways, once the claimant discharges the initial burden, said the Court. This differs from case to case basis, made clear the Court.

Lastly, turning to the rate of interest the Court disagreed with Thazhathe Purayil Sarabi, which had mandated that rate of interest shall be at the rate of 6% p.a. from the date of application till the date of award and then at a uniform rate of 9% till realization of award amount. In the absence of any specific statutory provision, the Court favoured award of interest from the date of accident itself when the liability of Railways arises upto the date of payment, without any difference in the stages as awarded under the Motor Vehicles Act. But the Court did not specify any rate of interest leaving it to the discretion of the Tribunals.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ : ೧೮

ಸಂಚಿಕೆ : ೪

ಶಾಲಾಪಾಠನ ಶಕ ೧೯೩೯, ಶ್ರೀ ಹೇಮಲಂಛ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ-ಆಷಾಢ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೨: ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಗಳಿಂದ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು, ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೩: ಪ್ರಚಲಿತ, ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ

ಪೊಲೀಸ್ ಜನರಲ್ ಡೈರಿ: ಬರೆಯದಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಪೊಲೀಸರು ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಡೈರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ, ನಿರ್ವಹಿಸಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನು? ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು.

ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮ ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಜನರಲ್ ಡೈರಿ' ಹೆಸರಿನ ಪ್ರತಿದಿನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನದ ತಾಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಮಾಹಿತಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಅದರಂತೆ ಪ್ರಕರಣ

ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು

ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದ್ದು, ಸಾಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಸಮನ್ಸ್

ಕಳಿಸಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮಾಲು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದು.

೧೮ನೇ
ವರ್ಷದ
ಪ್ರಕಟಣೆ

ತಿದ್ದುಪಡಿ-ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಂತರವೂ: ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆ ಆರಂಭ ಆದ ನಂತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆರಂಭ ಆದ ನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಾದಿಯ ಪರ ಇಬ್ಬರು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಆದ ನಂತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅನುಮತಿಸಿದೆ.

ಬೂಟಾ ಸಿಂಘ್ ದಾವಾ-ಸಿವಿಲ್ ದಾವಾ ನಂ ೧೯೫/೧೯೭೮- ಹೂಡಿ ಗುರುಬಕ್ಷ ಸಿಂಘರ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆದರು. ಇದಾಗಿದ್ದು ಜೂನ್ ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ. ಇದಾದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ-ಗುರುಬಕ್ಷ ಸಿಂಘ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ರೆಕಾರ್ಡ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ೧೯೫/೭೮ರ ದಾವಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗುರುಬಕ್ಷ ಸಿಂಘ್ ಇನ್ನೊಂದು ದಾವಾ ಹೂಡಿ ನಂ.೧೯೫/೭೮ರ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಕೋರಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ ದಾವಾ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಸ್ತಾ ನಂಬರನ್ನು ವಾದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತಡವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ದಾವಾ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೫/೭೮ರಲ್ಲಿ ಬೂಟಾ

ಮುವತ್ತು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾರ್ಯಂತ ನಿವೃತ್ತವೆ?

ಉದ್ಯೋಗಿಕ ವಿವಾದಗಳ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ/ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದು ಉದಿಸಿತು. ಏಕಪಕ್ಷೀಯ ಐತೀರ್ಪು ಘೋಷಿಸಿದ ಮುವತ್ತು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇಂತಹ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ/ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಳೆಯುವುದೇ, ಅದು ಕಾರ್ಯಂತ ನಿವೃತ್ತ (functus officio) ಆಗುವುದೇ? ಇದೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿದೆ. ೧೯೪೭ರ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ವಿವಾದಗಳ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೭ ಮತ್ತು ೨೦ ಹಾಗೂ ನಿಯಮ ೨೪ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಹತ್ವದು. ಕಲಂ ೧೭ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಅಪಘಾತ ಮಾಡಿದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲವೇ?: ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರ

ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದ ವಾಹನದಿಂದ ಅಪಘಾತವಾದರೆ ತೀರಿದವರ ವಾರಸುದಾರರು ಅಥವಾ ಘಾಯಾಳುಗಳು ವಾಹನದ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲವೇ? ಇದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿಯ ಶರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಮೆ ಇದ್ದೂ ಅವರ ಲಾಭ ಸಿಗದು-ಘಾಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೃತರ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಬರಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ: ಹೊಸ ವಾಹನವೊಂದಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲಿಕ ನೋಂದಣಿ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಾಹನದ ಚಾಲನೆಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು (body building) ಕೊಂಡು ಹೊರ ಬರುವಾಗ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಮರಣಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ವಾರಸುದಾರರು ಹೂಡಿದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ವಿರುದ್ಧ ವಜಾಗೊಂಡಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಇದ್ದು ಪಾಲಿಸಿ ಶರತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದಿತ್ತು. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲೂ ಕಾಯಂ

ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸದ

ನಿರ್ಧರಣೆ: ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯಲ್ಲ

ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕೆಳ ಹಂತದ ನೌಕರನ ಕೆಲಸದ ನಿರ್ಧರಣೆ (assessment) ಮಾಡಿದರು. ನೌಕರನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ತಡೆಹಿಡಿದರು. ಈ ನೌಕರ ಯಾವುದೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಬರವಣಿಗೆ (suicide note) ಬಿಡದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮೇಲಧಿಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಚೋದನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೇ? ಹೀಗೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿತು.

ಔರಂಗಾಬಾದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಡಾಯ್ ಕ್ಲರ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಗಿದ್ದ ಕಿಶೋರ್ ಪರಾಶರ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಪತ್ನಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಮೇಲಧಿಕಾರಿ ವೈಜನಾಥ ಖಂಡಕೆಯವರು ಮೃತರ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಘೋರ್ಪಡೆ ಮ್ಯಾಡಮ್ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೃತರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಿಶೋರ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣಾದರು ಎಂದರು. ಇದರನ್ವಯ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ(ಪ್ರವವ) ದಾಖಲಾಯಿತು.

ಈ ಇಬ್ಬರು, ಖಂಡಕೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಘೋರ್ಪಡೆ, ಈ ಪ್ರವವಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದರು. ವಿದ್ಯಾ ಘೋರ್ಪಡೆ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರಕರಣ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ರದ್ದಾಯಿತು. ಅವರು ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಖಂಡಕೆ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರಕರಣ ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರಾಕರಿಸಿತು. "ಖಂಡಕೆಗೆ ಕಿಶೋರ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಕಿಶೋರ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿತ್ತೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

-ಸಂ.

ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ, ಕಲಂ ೧೫೧ಎ-ಲೋಕಸಭಾ ಉಪ ಚುನಾವಣೆ-ಕಾಲಮಿತಿ ಇದೆಯೇ? - ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಯಾವಾಗ ನಡೆಸಬೇಕು?

ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಥಾನವೊಂದಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ರಾಜನಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಾಜನಾಮ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು. ಇದಾಗಿದ್ದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೧೭ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೫೧ ಎ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಆಯೋಗದ ಪ್ರತಿರೋಧ ಎಂದರೆ - ಇದೆ ಕಲಮಿನ ಪರಂತು ಬ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಈಗ ಉಪ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಜೂನ್ ೨೦೧೯ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದೇ ಇದೆ.

ಆಯೋಗದ ಈ ವಾದವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಪೀಠ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಲಂ ೧೫೧ಎ ಪರಂತು (ಬಿ) ಅನ್ವಯವಾಗದು ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ. ಕಲಂ ೧೫೧ಎ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿರುವಾಗ ಪರಂತು (ಬಿ) ನೋಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಕಲಂ ೮೫, ಆರ್ಟಿಕಲೆಸ್ ಮತ್ತು ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ಕಾಯ್ದೆ, ೧೯೬೭-ಜಾರಿಯಾದ ನಂತರ ಬರೆದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಪಾಲಿಗಾರಿಕಾ ಪತ್ರ - ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಗಾರರ ಮಧ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ೧೯೬೦ರ ಆರ್ಟಿಕಲೆಸ್ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ - ಪರಿಣಾಮ ಏನು?

೦೯-೧೧-೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಾಲಿಗಾರರಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಪಾಲಿಗಾರಿಕಾ ಪತ್ರ (partnership deed) ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವೊಂದನ್ನು ಎಸಗಿದ ಈ ಪಾಲುದಾರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ೧೯೬೦ರ ಆರ್ಟಿಕಲೆಸ್ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ರದ್ದಾಗಿ ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆ ಬಂದು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ದಶಕ ಕಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು! ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಾಗ ಕೆಲ ಪಾಲುದಾರರು ಇಡಿ ಪತ್ರವೇ ಶೂನ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು.

ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉದಿಸಿತು. ೧೯೬೭ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೮೫ ಹಳೆಯ ಎಂದರೆ ೧೯೬೦ರ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ:

- ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೯೬೦ರ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡದು.
- ಇಂತಹ ಶೂನ್ಯ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಡಿ ಪತ್ರವೇ ಶೂನ್ಯವಾಗದು.
- ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ೧೯೬೭ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೮೦ರಂತೆ ಇಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ದೇವರ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೋಣೆ ಯಾರದ್ದು?

ದೇವರ ಆಟಕ್ಕೂ ಕಾನೂನಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂಬುದು ಈ ಲೇಖನದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೋಡಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಇದೆ, ದೇವರ ಆಟಕ್ಕೂ ಕಾನೂನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ.

ನೀವು ಸಹಿ ಮಾಡಿರಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ನೋಡಿರಬಹುದಾದ ಒಪ್ಪಂದಗಳಲ್ಲಿ Force Major ಎಂಬ ಪದಪುಂಜ ಇತ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದೆ ದೇವರ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನು. ಈ ಕಾನೂನು ದೇವರಿಗೆ ಏನೂ ಸಂಬಂಧ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು ಮನುಷ್ಯರಾದ ನಮಗೆ - ಎಂದರೆ ಕರಾರಿಗೆ ಪಾರ್ಶ್ವಯಾದ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ.

Force Major ಎಂಬ ನಿಯಮ ಇದ್ದರೆ ಅದು ದೇವರ ಆಟಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರು ಹೋಣೆಗಾರರಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಆದ ಯಾವ ಘಟನೆಗೂ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಹೋಣೆಗಾರ ಅಲ್ಲ.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಈ ಪದಪುಂಜವನ್ನು ನೋಡಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ. ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಗೃಹಸ್ತೋಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ನೀವೊಂದು ಮನೆಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದಿರಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಗಾರನ ಮಧ್ಯದ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಿಯಮವೊಂದು ಇದ್ದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣಗಾರ ತನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಹಣ ಪಾವತಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುವ ಈ ನಿರ್ಮಾಣಗಾರ ದೇವರ ಆಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಹೋಣೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದರರ್ಥ ಇಷ್ಟೆ - ನಿರ್ಮಾಣಗಾರನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೀರಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದು ವಿಳಂಬವಾದರೆ

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, ಕಲಂ ೪೩೯-ಜಾಮೀನು-ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಜಾಮೀನು ಅಷ್ಟೇ-ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದು? - ಕಾರಣಗಳೇನು? - ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ?

ಸಿನೆ ನಿರ್ಮಾಪಕನೊಬ್ಬ ನಟನೊಬ್ಬಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸಿದ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉದಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೊರಡಿಸಿದ ಜಾಮೀನಿನ ಅಷ್ಟೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆ ಸಂತ್ರಸ್ತ ನಟ (ಎ) ಆಪಾದನೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ್ದು (ಬಿ) ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ತನಿಖೆ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ(ಸಿ) ಆಪಾದಿತ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿ (ಡಿ) ದೂರು ಹಿಂಪಡೆದು ರಾಜಿಯಾಗುವಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ಬೆದರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಮೀನಿನ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರು.

ನಟನ ಆಪಾದನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಪಕನ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಬಗೆಗಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತು.

- ಜಾಮೀನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಬಲವಾದ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬೇಕು. ಸಂತ್ರಸ್ತ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳು ಅಂತಹವಲ್ಲ. ಮತ್ತು
- ಜಾಮೀನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತದ ನಂತರದ ಘಟನೆಗಳು (ಎಂದರೆ ಜಾಮೀನು ಕೊಟ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗದಂತಹ ಘಟನೆ) ನಡೆದಿರಬೇಕು.

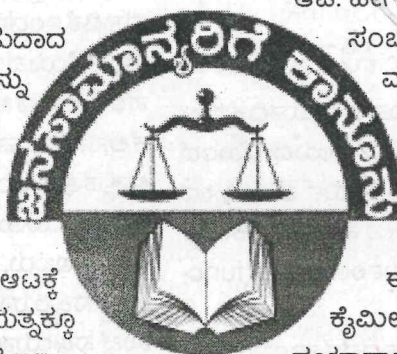
ಹೀಗೆಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಜಾಮೀನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿತು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯ: ತಜ್ಞರ ಮಾತಿಗೆ ಮಣೆ

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಉತ್ತರ ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಾದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಉತ್ತರ ಏನೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳಬೇಕೆ ಹೊರತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ.

ಇದೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆತ್ತಲೂ ನೋಡಿದಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಸರಿ, ತಜ್ಞರ ಉತ್ತರ ತಪ್ಪೆಂದು ದೂರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೇ ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇದನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ.

ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ ನಡೆಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಂತರ ಜಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮಾದರಿ ಉತ್ತರ ತಪ್ಪು. ತಾನು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರ ಸರಿ ಎಂದು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೊಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಲೇರಿದ್ದರು.

ಅವನು ಹೋಣೆಗಾರನಲ್ಲ. ಉದಾ: ಅರ್ಥಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಕಟ್ಟಡ ಭೂಕಂಪದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ನಾಶವಾದರೆ ಅವನು ಹೋಣೆ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂಕಂಪ, ಸಿಡಿಲುಗಳೆಲ್ಲ ದೇವರ ಆಟ. ಹೀಗೆಂದು ಇಂತಹ ಘಟನೆ ದೇವರ ಆಟದಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ.

ಸಂಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಮೀರಿದ್ದರೆ ಅದು ದೇವರ ಹೋಣೆ. ಎಂದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಮನೆಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಆದ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಣಗಾರ ಹೋಣೆಯಲ್ಲ - ದೇವರೇನೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಯ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ.

ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ ದೇವರ ಹೋಣೆಗಾರಿಕೆಯ ನಿಯಮ? ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೊಂದು ವಿನಾಯ್ತಿ ಇದೆ. ಘಟನೆ ಮನುಷ್ಯರ ಕೈಮೀರಿದ್ದಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮೊದಲೆ ಊಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಊಹೆ ಮತ್ತು ತಯಾರಿ ಇರಬೇಕು.

ಅದಿಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿ ಹೋಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸರಕಾರದ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಲೋ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಮುಷ್ಕರದಿಂದಲೋ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಗದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಮೊದಲೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಮಾಣಗಾರ ಮೊದಲೆ ಸಿಮೆಂಟಿನ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮುಗಿದ ನಂತರ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಇದೆ ದೇವರ ಆಟದ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿರುವ ವಿನಾಯ್ತಿ.

ಅವಿಂಗ್ ವಿಲ್: ಇದೇಂತಹ ವಿಲ್?

'ಅವಿಂಗ್ ವಿಲ್', ಈ ಪದಗುಚ್ಛಗಳ ನಿಮಗೆ ಎಂದರೆ ವಕೀಲರಿಗೆ ಹೊಸದೇನಿಸುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದೂ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ? ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಎಂದೂ ಒಮ್ಮೆ ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಮರೆತ ಶಬ್ದಗಳೇ? ಈ ಬಗೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಈ ಲೇಖನ.

ತನ್ನ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಐವರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿರುವ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಪೀಠ ದಯಾಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನದನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಬಗೆಗಿನ ಸುದ್ದಿಗೆ ನೋಡಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ Lahari Communique.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಬದುಕು ಬೇಡ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ, ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಾಕ್ ಕೊಟ್ಟು, ವಿಷದ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಚುಚ್ಚಿ ಹೀಗೆ ಯಾವ ವಿಧದ ಸಕ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸಾವು ತಂದು ಕೊಳ್ಳುವ ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು (ಅಥವಾ ಅವಕಾಶ ಈಗಾಗಲೇ ಇದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು ಎನ್ನಿ, ಬೇಕಾದರೆ) ಒಂದೆ ರೀತಿಯ ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ. ಅದೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣ.

ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣ ಎಂದರೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸು ರೋಗಿ ಗುಣವಾಗುವ ಆಸೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ, ಯಾರ ಒತ್ತಡವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೇ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಈಗಾಗಲೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು. ತನ್ಮೂಲಕ ಶಾಂತವಾಗಿ ಸಹಜ ಮರಣವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇದು ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಾವು, ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ರೋಗಿ ತಾನೇ ತೀರ್ಮಾನ-ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ. ರೋಗಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಎಚ್ಚರ ಇರದಿದ್ದರೆ (ಎಂದರೆ ಕೋಮಾದಲ್ಲಿದ್ದರೆ) ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರ ಇದ್ದರೂ ಬಾಯಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ, ಬರವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಕೈ ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಆಗದಿದ್ದರೆ? ಆಗ ಏನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ-ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಅಂತಹ ರೋಗಿಯ ಪರ ರೋಗಿಯ ಕುಟುಂಬದವರ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಿರ್ಧಾರ ರೋಗಿಯ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಅವಿಂಗ್ ವಿಲ್ - ಜೀವಂತವಿದ್ದಾಗಿನ ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನ. ತಾನು ಸತ್ತ ನಂತರ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬರವಣಿಗೆ ಮರಣ ಶಾಸನ ಆದರೆ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಶಾಸನಕ್ಕೆ 'ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನ' ಎನ್ನುವುದು.

ಸುಲಭದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೋಗಿ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಸ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾಗ ತಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಬರಲಿರುವ ರೋಗ ಉಲ್ಬಣಿಸಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದರೆ ಆಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಬರೆದಿಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವೇ - ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನ.

ಮರಣ ಶಾಸನವೂ ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನವೂ, ಅದನ್ನು ಬರೆಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವವರು ವಕೀಲರ ಹತ್ತಿರ ತಾನೇ ಬರುವುದು? ಈ ಬಗೆಗಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಲೇಖನ ವಕೀಲರಿಗಾಗಿ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತೀರ್ಮಾನ ಆಧರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

● ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಬದುಕು ಉಳಿದಿರುವ ರೋಗಿಗೆ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರದಾಗ

ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯ. 'ಬದುಕಬೇಕು', 'ಬದುಕುವ ಆಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳು ಅಲ್ಲರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಸನದ ರಚನಾಕಾರನ ಭಾಷೆ, ಉದ್ದೇಶ (intent) ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟ ಇರಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

● ರೋಗಿಯ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಇದು ಕೇವಲ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯವಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಬೇಕಲ್ಲ? ರೋಗಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬೇಕು, ಬೇಡ ಎನ್ನುವವರು ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಿಲುವು ತೆಗೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನದಲ್ಲರಲ.

● ಶಾಸನ ಬರೆದಾಗ ರೋಗಿ ಸ್ವಸ್ಥ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಯಾರ ಒತ್ತಾಯ ಒತ್ತಡ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೆದಿರುವ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾವಿನಿಂದ ವಾರಸಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ವಾರಸಾ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿಯೇ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರೆ/ಮಾಡಿಸಿದರೆ ವಾರಸಾ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ಯೂರಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅತೀವ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆಗತ್ಯ.

● ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೋಗಿ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಂತದವರೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು, ಯಾವ ಯಾವ ರೋಗಿ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಆದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ರೋಗಿ ಯಾವುದೇ ಇರಲ ರೋಗಿ ಕೋಮಾಗೆ ಜಾರಿದರೆ ನಂತರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಥವಾ ಬದುಕುಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕ ಸಾಧನ (life support system) ಅಳವಡಿಸುವ ಹಂತದವರೆಗೆ

ಮಾತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ. ನಂತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಧನ ಅಳವಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

● ಈ ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನವೂ ಮರಣ ಶಾಸನದಂತೆ ಜಾರಿಕರ್ತ (executor)ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ರೋಗಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಕೋಮಾಕ್ಕೆ ಜಾರಿದರೆ ಜಾರಿಕರ್ತ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲ ಎಂದು ಅವರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು.

● ನೆನಪಿಡಿ, ರೋಗಿ ಅಥವಾ ಸಾಕಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಈ ಮರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಶಾಸನ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಅಪಘಾತ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು.

● ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಾಸನದ ಕರ್ತ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ತನ್ನ ನಂಬುಗೆಯ ವಕೀಲ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ತಾನು ಅದನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

● ಶಾಸನದ ಕರ್ತನದ ಸಹಿಯೆ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು-ಮುಂದೆ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಶಾಸನದ ಕರ್ತನ ನಂಬುಗೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

● ಈ ತೀರ್ಮಾನ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ನೋಂದಾವಣಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ನೇಮಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ಶಾಸನವನ್ನು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ (ಎಂದರೆ authentication) ಕೆಲ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ. ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮ(rule)ಗಳು ಇನ್ನೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನೋಟರಿಯಿಂದ ಅಧಿಪ್ರಮಾಣಿಸಿದರೆ ಬಾಧಕ ಏನಿಲ್ಲ.

...ಜಿಡ್ಯೋಗಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾರ್ಯಂತ ನಿವೃತ್ತವೆ?

ಈ ಕಲಮಿನಂತೆ ಸರಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದಿಂದ ಐತೀರ್ಪು ತಲುಪಿದ ೩೦ ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ೩೦ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಕಲಂ ೨೦ ವಿಧಿಸುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ/ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಐತೀರ್ಪು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ದಿನದಂದು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಗಮನಿಸಿ, ಐತೀರ್ಪು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಬಂಧಗಳಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ/ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿವೆ. ನಿಯಮ ೨೪ರಂತೆ ಏಕತರ್ಫಿಯ (exparte)ವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು - ಪ್ರತಿವಾದಿ ಹಾಜರಾಗಿ ಕೋರಿದರೆ - ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ/ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಈ ನಿಯಮ.

ಈಗ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಐತೀರ್ಪು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ದಿನಗಳ ನಂತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯ/ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಕಾರ್ಯಂತ ನಿವೃತ್ತ(functus officio) ಆಗುವುದಾದರೆ ಏಕತರ್ಫಿ ತೀರ್ಪನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಮುಖ್ಯ ದಿನಗಳ ನಂತರ

ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿವೆ. ಈ ತತ್ವಿರುದ್ಧದ ತೀರ್ಮಾನದ ಆದ ಗೊಂದಲವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಪೀಠವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಈ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ/ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಐತೀರ್ಪು ಜಾರಿಯಾಗಿ ಬಹುದಾಗಿರುವುದು(enforceable) ಬೇರೆ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ(binding)ಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿರುವುದು ಬೇರೆ. ಏಕತರ್ಫಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಾರದು. ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಹಜ ನ್ಯಾಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಪ್ರತಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ/ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಗಾರನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಎಂದಿತ್ತು ಈ ತ್ರಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾರಣ (sufficient reason)ಕ್ಕಾಗಿ ಏಕತರ್ಫಿಯ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದಿತ್ತು.

ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸದ ನಿರ್ಧರಣೆ... ಪೊಲೀಸ್ ಜನರಲ್ ಡೈರಿ...

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದಂತೆ", ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು-ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಖಂಡಕೆ ಈಗ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಬಗೆಗಿನ ಕಾನೂನು ತೀರ್ಮಾನ ೨೦೧೦ರ ಮದನ್ ಮೋಹನ್ ಸಿಂಘ್, ೨೦೧೨ರ ಪ್ರವೀಣ್ ಪ್ರಧಾನ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಈ ಎರಡೂ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬೇರೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ತತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗದು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಪೀಠ.

ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ "ನಿಜ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲದೆ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಆಗಲೂ ಅಪರಾಧ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೩೦೩ರಂತೆ ಪ್ರಕರಣ ಹೂಡಲು ಸಾಧ್ಯ" ಎಂದಿತು. ಹಾಗಿದ್ದೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಿತು. ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಒಂದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪಾದಾಗ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪೆಸಗುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ಎನ್ನಲಾಗದು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಪೀಠ. ಹೀಗೆಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಖಂಡಕೆ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರವವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು.

ಅಪಘಾತ ಮಾಡಿದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್...

ಆಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಶರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆದಂತೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಎದುರಾಯಿತು.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಬಗೆಗಿನ ಹಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು - ಮೊಟಕು ವಾಹನ ಕಾಯ್ದೆಯ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಂಡಂತೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಯಾವ ಅನುಬಂಧವೂ 'ಪರ್ಮಿಟ್' ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಾಲಿಸಿ ಶರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲಂ ೩೩(೧) ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸಬಾರದು ಎಂದರೆ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಕಲಂ ೩೩(೩) ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಕೆಲ ವಿಧಗಳ ಸರಕಾರಿ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಈ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸದು. ಕಲಂ ೩೩ರಿಂದಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬಂದ ನಿರ್ಣಯವೆಂದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇರಬೇಕಿರುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮತ್ತು ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಪಾಲಿಸಿ ಶರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ.

ಮುಂದುವರಿದ ಈ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗೆ-ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ-ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ನಂತರ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ವಾಹನದ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿತು-'ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ' (pay and recover) ತತ್ವದಂತೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿ-ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಂತರವೂ...

ಸಿಂಘ್ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದಾವಾ ಜಮೀನಿನ ಖಾಸ್ತಾ ನಂಬರ್ ನಮೂದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ತಮಗೂ ತಮ್ಮ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಲು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ತಮಗೆ ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು ಎಂದರು.

ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳೆರಡೂ ಈ ಕಾರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಪ್ಪಿತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಂತೆ ದಾವಾ ನಂಬರ್ ೧೯೫/೬೮ರ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಾದಿಗೆ ದಾವಾ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರ ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ಹೀಗಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯ ಆರಂಭದ ನಂತರವೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೆ ಕೆಲ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ೨೦೦೨ರ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ್, ೨೦೧೨ರ ಜೆ.ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಮತ್ತಿತರರು ಹಾಗೂ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅಗರವಾಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆಯಬೇಕು. ೧೮೬೧ರ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೪೪ರಂತೆ ಇಂತಹ ಡೈರಿಯನ್ನು ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.

ನೀವು ಪೊಲೀಸರು ದಾಖಲಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೆಲವಾದರೂ ಅಂತಹ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಾಮಾನ್ಯ ಡೈರಿ ಉಲ್ಲೇಖ' ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದ ಸಮಯವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿತು. ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆಪಾದಿತರ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಿಸಲಾದ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಡೈರಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಇದ್ದೂ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬರೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಅಪೀಲು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು: ಆಪಾದಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರ ವಿರುದ್ಧ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜನರಲ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ವರದಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರು ಈ ತನಿಖೆಯ ವರದಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪೊಲೀಸರು ಸಂಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರು.

ಈ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟ್ಟಿ ಏರಿ ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಗೆ ಆಧಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತನಿಖೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿರುವುದು ಜನರಲ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮೂದು, ಆದರೆ ಜನರಲ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಮೂದೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಕರಣವೇ ಆಧಾರ ರಹಿತ ಎಂದರು. ಹೀಗೆ ಈ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ದೂರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ ದಾಖಲಾಗಬಹುದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಎತ್ತಿದರು. ಇವರು ೨೦೧೪ರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಲಲಿತಾ ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದರು. ಈ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ಸ್ಟೇಶನ್ ಡೈರಿ (ಜನರಲ್ ಡೈರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು)ಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗದೆ ಇರುವುದು ಅಭಿಯೋಜನೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಕ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಆಪಾದಿತರ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿತು. ಆಪಾದಿತರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ ವಿರುದ್ಧ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಬಂದರು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನ ತಪ್ಪೆಂದರು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಲಲಿತಾ ಕುಮಾರಿ ಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಂಡದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಲಲಿತಾ ಕುಮಾರಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಿಳಿದಂತೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಆ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ಎಫ್‌ಐಆರ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ (ಎಫ್‌ಐಆರ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು) ಎಫ್‌ಐಆರ್ ದಾಖಲಾಗಿರಬೇಕು, ಜನರಲ್ ಡೈರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇನೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಜನರಲ್ ಡೈರಿ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ ೧೮೬೧ರ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೪೪ ರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಹೀಗಿದ್ದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಪರಾಧವೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯದಿರುವುದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಅಭಿಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಮಾರಕ ಅಲ್ಲ ಎಂದಿತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆಪಾದಿತನ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಆಯಾ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿ. ಇದು ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯದಿರುವುದು ಅಭಿಯೋಜನೆ ಮಾರಕ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಫ್‌ಐಆರ್‌ನಂತೆ ತನಿಖೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಹಸಿರು ನಿಶಾನೆ ತೋರಿಸಿತು.

ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೪ ಮತ್ತು ೨೫ರಂದು ವಕೀಲರಿಗಾಗಿ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದೆ.
ವಿವರಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ. ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಪುಟ-೪
ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ - ಅನು ಚಿಂಗಪ್ಪ : ೯೯೮೦೦೪೭೭೮೦
ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಕೆ ಪಾಟೀಲ್ : ೯೯೪೫೬೭೭೯೪೪

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೮/೩೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೯

ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೆ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಸಂ. ೩೯೬, ಉಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪರ್ಕ : aravindneglur@gmail.com

KARBIL 01707 / 10 / 1 / 2009-TC

ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಲೂರ

RNINo. KARBIL 2010/64911

Dissenting Judgments

Where a court comprises more than one judge there is the possibility of one judgment or multiple judgments, each judge or some of them writing his or their separate opinion. There may be several individual opinions that are in mutual agreement or disagreement with one another.

Then we have a plurality decision, ie, the opinion supported by the greatest number of judges along with other opinions which may agree in the result but not as to the method by which the result is reached. Then there are no majority reasons *per se*. When a majority of the judges allows or dismisses a case on one ground and the minority concurs in the result on some other ground, the minority's would be a dissenting view. Where there is a majority in favour of a particular order but there is no majority in favour of a particular ratio, ie, the line of reasoning, the narrower of the two grounds of reasoning would be the ratio; the rest would be dissenting views. When judges differ in their reason and/or conclusion, the opinion of the majority of the judges constituting the Bench is the judgment of the court. The view of the minority is a dissent; it has no precedential value, but many a time it is invaluable otherwise.

Judges are not there simply to decide cases, but to decide them as they think they should be. As Justice Sutherland said, the oath which a judge takes is not a composite oath but an individual one. In passing his judgment a judge discharges an individual duty imposed upon his oath which cannot be consummated justly by automatic acceptance of the views of the others, which have not convinced him or have created a

PART-1

reasonable doubt in his mind. This is the philosophy and *raison d'être* of dissents. It is rooted in the judge's conviction; he is to decide cases according to his view and understanding of the law and its application to the facts on hand. Dissents demonstrate the health and vibrancy of the judicial system.

Multiple judgments and dissenting judgments are not signs of institutional weakness or bickering among its members. Rather they reflect intellectual honesty and application and exercise of the judges' intellectual and mental faculties. When there are individual judgments it may sometimes be difficult to decipher the ratio which in such cases would be the common minimum that is found in all the judgments.

Illustrious men of law have expressed views for and against dissents. One view as expressed by Brandeis, J. is that

Perspective

V. Sudhish Pai

vsudhishpai@gmail.com

the law should be settled and stable, the other articulated by Hughes, C.J. is that the law should be settled right. Chief Justice Charles Evans Hughes' comment on dissent and its

importance is worth recalling: "When unanimity can be obtained without sacrifice of conviction, it strongly commends the decision to public confidence. But unanimity which is merely formal, which is recorded at the expense of strong, conflicting views is not desirable. ...A dissent in a court of last resort is an appeal to the brooding spirit of the law, to the intelligence of a future day when a later decision may possibly correct the error into which the dissenting judge believes the court to have been betrayed." Some critics have even thought that dissents are irresponsible.

... to be Concluded

Review powers...

petition, allowed the petition placing reliance only on a decision though the challenge to acquisition proceedings was on several grounds. Felt aggrieved, the State preferred an intra Court appeal. The division bench without assigning any reason allowed State's appeal and dismissed the writ petition. Then by the aggrieved party a review petition was preferred to the writ appellate Court. In the Review Petition the division bench dealt with all the grounds urged by the petitioner before the writ Court to dismiss the petition. In effect as noticed by the apex Court, the division bench did in review petition what it was required to do in the writ appeal. That is to say, the division bench decided review petition like an intra Court appeal. "...what was not decided in appeal by the Division Bench could not be decided by the Division Bench while deciding the review application", noted the Court to set aside the order in review. Considering that both writ petition and writ appeal were decided without any discussion on grounds urged in the petition and appeal, the Court set aside both these orders. Ultimately, the Court remanded the matter to writ Court to decide the legality and validity of the acquisition proceedings afresh.

Sec. 366, Indian Penal Code- mere abduction - whether amounts to an offence under the Section?

Accused and first informant who were in relationship earlier attended a birthday party. After the party the accused took first informant in his car on the pretext of dropping her. Instead he took her to his house forcibly and put her on bed. He removed all her clothes and started beating her using his waist belt and touching her inappropriately on order to outrage her modesty. A question arose whether these allegations amount to an offence punishable under Sec. 366.

Answering the question, the apex Court ruled that even if mere abduction or kidnapping is proved it would amount to an

offence under Sec. 366 as the requirement under the Section is kidnapping or abduction with an intent to compel her to marry against her wish. Noticing that here is no allegation that kidnapping/abduction was done with an intent to compel her to marry against her wish, apex Court ruled that offence under Sec. 366 has not been made out.

Compliance of Sec.50, Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 - person of the accused not searched in the presence of Magistrate or Gazetted Officer - found 2.5 kgs of Charas - whether search and recovery legal?

On secrete information received from informant a passenger travelling by public transport bus was arrested and on search he was found to be in possession of 2.5 kgs of Charas. He was not searched either in the presence of a Gazetted Officer or in the presence of a Magistrate. This was done on an undertaking given in writing by the Accused that he would not insist to be searched in the presence of Gazetted Officer or Magistrate. Thus, the search and recovery made by raiding party themselves from the person of the accused.

A question arose as to whether this is in compliance of Sec. 50 of the Act. Apex Court noticed that the nature of the requirement under Sec. 50 of the Act is no longer *res integra*. It is settled by two judgments of the constitution bench namely, by Baldev Singh in 1999 and by V.C. Jadeja in 2011. They both recognized the right of the accused to be searched in the presence of a Gazetted Officer or in the presence of a Magistrate is mandatory in nature and even the accused himself cannot give it up. It requires strict compliance, noted the Court. Since the very search and recovery was suspect, the apex Court set aside the judgment finding the accused guilty.

For Lahari Legal Service & subscription contact:

K. Suryanarayan Rao - 9845529448

Anu Chengappa - 9980047780

C.M Kemepegowda - 9844180988

Prosecution for perjury...

before he sought to recall/set aside the order placing him ex parte. But the process server had reported to the Court that he served the summons of the petition and copy of the petition on the respondent himself. At this stage, the petitioner moved an application to initiate proceedings for perjury against the respondent. The petitioner before the High Court alleged that the respondent "had committed perjury by stating falsely that the notice in the election petition was given to his employee whereas said notice was actually served upon the appellant (before the apex Court) by the process server".

It appears both the applications, the one filed by the respondent to permit him to enter appearance belatedly and the second one by the petitioner to initiate proceedings for perjury were allowed. In pursuance of the order on the second application, proceedings for perjury were in fact initiated against Malaviya.

In a subsequent event, accepting an application under Order 7 Rule 11 of CPC, filed by the respondent Malaviya, the Court dismissed the election petition holding it not maintainable.

Now Malaviya successful candidate in the election and party in the election petition, approached the apex Court seeking to quash the proceedings initiated against him for perjury. He contended that when the very petition has been dismissed, prosecution for perjury would be a futile exercise. He further contended that even if he has committed perjury, in view of the very dismissal of the election petition, it is not expedient in law and not in the interest of justice to continue proceedings against him. The respondent Premchand Guddu differed. According to him perjury is a different issue and proceeding to punish the same is also different.

The apex Court examined the legal position by referring to the judgments of the Court in Baban Singh and Another of the year 1967, Chajoo Ram of 1971, K.T.M.S.Mohammad and Another of 1992 and a recent judgment in Amarsang Nathaji. The Court gathered from these authoritative pronouncement that the following are the requirement to initiate proceedings for perjury, namely, i) prosecution should be ordered when it is considered to be expedient, ii) there must be prima facie case of deliberate falsehood on the matter of substance, iii) Court should be satisfied that there is reasonable foundation for the charge and iv) mere contradictory statement in judicial proceeding is not sufficient foundation to initiate proceedings for the offence of perjury but it should be shown that the accused has intentionally given the false statement or fabricated false evidence in judicial proceeding. Even after this position emerges, in order to initiate proceedings, Court has to come to a conclusion that it is expedient in the interest of justice to initiate enquiry into the offence of false evidence.

Having noticed the legal position and considering the fact that the very election petition has been dismissed, the Court held that it is not expedient to allow the proceeding for perjury to continue against Malaviya.

Well wisher of the month

C.R.Gopala Swamy, Advocate, Bengaluru

To

BOOK-POST

Limited estate of Hindu widow...

principles of Sec. 14 (1) of the Act.

Certain Sheo Lal was a party to a partition suit. When the appeal was pending before the District Court, Sheo Lal entered into a compromise with his opponents. Under the compromise, Sheo Lal acquired life interest in respect of a piece of immovable property with a condition that he can enjoy the property during his life time but cannot alienate it. The compromise further stipulated that after the life time of Sheo Lal, in the absence of any male issues his widow would succeed to his limited interest, after her life time, the property would revert to the plaintiff in the suit, i.e., to Har Narain who was Sheo Lal's opponent in the suit.

Sheo Lal died leaving behind no male issues. His widow Chhimli succeeded to his limited interest in the property. After the life time of Chhimli, her estate became subject matter for another litigation. Har Narain's legal heirs as plaintiffs filed another suit for recovery of the property held by Chhimli. The defendants in this suit opposed the prayer and sought for dismissal of the suit. According to the defendants, the property was the absolute property of Chhimli being given in lieu of maintenance. The defendants contended further that in terms of Sec. 14(1) of the Hindu Succession Act the property need to be treated as her absolute property. While trial Court decreed the suit, the first appellate Court reversed the finding and dismissed the suit. The High Court in second appeal set aside the judgment and decree of the District Court and restored that of the trial Court. The defendants therein approached the apex Court.

Sec.14(1) states that 'Any property possessed by a female Hindu, whether acquired before or after the commencement of this Act, shall be held by her as full owner thereof and not as a limited owner'. However, Sec. 14 (2) makes an exception. It says that 'nothing contained in sub-section (1) shall apply to any property acquired by way of gift or under a will or any other instrument or under a decree or order of a civil court or under an award where the terms of the gift, will or other instrument or the decree, order or award prescribe a restricted estate in such property'.

In view of the clear legal provision and clear recitals in the deed of compromise between Sheo Lal, Har Narain and others, the apex Court came to the conclusion that it is not Sec. 14(1) but Sec. 14(2) would apply to the facts of the case. Having arrived at this conclusion the Court dismissed the appeal.

Lahari

Lahari Lawyers Act-2018

Lahari Advocates Forum is conducting a two days Kannada **One-Act-Play** drama competition exclusively for lawyers, a first of its kind event in the country. Competition is open only to **One-Act-Plays** by lawyers from any part of Karnataka.

Date: 24th and 25th August 2018

Venue: Ravindra Kalakshetra and Nayana Rangamandira, Bengaluru,

Prizes : I prize would carry cash award of Rs.75,000/-, II prize of Rs.50,000/- and III prize of Rs.25,000/-.
Besides these three prizes, Best actress/actor, director would also get cash prizes along with prizes for best direction and best stage set up etc.

For details on competition rules etc.

Contact: Anu Chengappa, President, LAF: 9980047780
Srikanth Patil.K., Convener of the Competition: 9945677944

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bengaluru

Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bengaluru-560 003.

Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bengaluru-560 009

Editor : Aravind. M. Neglur.

aravindneglur@gmail.com

RNI No. KARBIL 2010/64911